

עת"א 63083/03/17 - יאיר אוחנה נגד שרות בתי הסוהר, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 63083-03-17 אוחנה(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח' תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני
עותר
נגד
משיבים
כבוד השופטת עמיתה קלרה רג'יניאנו
יאיר אוחנה (אסיר)
1. שרות בתי הסוהר
2. מדינת ישראל

החלטה

1. עניינה של העתירה חישוב תקופת מאסרו של העותר.

ב- 1.12.15 במסגרת דיון בוועדת השחרורים (וש"ר 34547-03-15) הורתה הועדה על הפקעת רישיונו של העותר. לאחר שהתקיימו מספר דיונים, בתאריך 6.7.16 קבעה הועדה כי "החלטת הפקעת רישיונו של האסיר שרירה וקיימת.

בגין הפקעת רישיון אסיר נדון העותר למאסר של 553 ימים. תחילת ריצוי המאסר מיום 1.12.15.

2. במקביל לדיון בפני הועדה התקיים בעניינו של העותר, בבימ"ש השלום בת"א הליך פלילי (ת.פ. 10762-12-15) ב- 8.6.16 במסגרת הסדר טיעון, העותר הורשע ונדון ל- 8 חודשי מאסר החל מיום מעצרו 30.11.15 (להלן: "**עונש המאסר**").

3. על פי חישוב של שב"ס תום מאסרו של העותר ביום 2.2.18. על פי החישוב של העותר הסתיים מאסרו בחודש אפריל

4. נטען בעתירה, כי משקבע בימ"ש השלום שעונש המאסר יחושב מ- 30.11.15 יש לחשב את שתי תקופות המאסר באופן חופף והחלטת המשיבה כי יש לחשב את תקופת ההפקעה ועונש המאסר כעונשים מצטברים הינה שרירותית מוטעית ובלתי סבירה.

לטענת ב"כ העותר משהופקע רישיון האסיר והעותר החל בריצוי עונשו וביהמ"ש קבע שעונש המאסר ירוצה מתאריך מסוים, הביע ביהמ"ש דעתו שהעונשים ירוצו בחופף.

נטען, כי פירוש אחר של החוק- משמעותו, שלילת שיקול הדעת של ביהמ"ש לעניין חפיפת עונשים.

5. ב"כ העותר טענה כי סעיף 22א' לחוק שחרור ממאסר על תנאי תשס"א-2001 (להלן: "**חוק שחרור ממאסר על תנאי**"), מכון על פי לשונו לסעיף 45 לחוק העונשין בלבד. וזאת, כאשר בית המשפט "שותק" ולא קובע את סדר נשיאת המאסרים. לשיטתה סעיף 22א. איננו מתייחס לסעיף 44 לחוק העונשין המקנה לבית המשפט שיקול דעת לקבוע מתי ואיך ירצו עונשי המאסר.

ולענייננו, משקבע בימ"ש השלום כי עונש המאסר ירצה מ- 30.11.15, חוק שחרור ממאסר על תנאי איננו רלוונטי.

6. המשיב מתנגד לקבלת העתירה וסומך התנגדותו על סעיף לחוק שחרור ממאסר על תנאי הקובע את סדר נשיאת מאסר לאחר ביטול שחרור על תנאי.

נטען כי סעיף 43 לחוק העונשין שכותרתו "חישוב תקופת מאסר" קובע את הכלל לפיו יחושב מאסר החל מיום גזר הדין אלא אם קבע בית המשפט אחרת.

סעיף 44 לחוק העונשין, מקנה לביהמ"ש את הסמכות לצוות שהעונש יתחיל מן התאריך שקבע.

סעיף 45 (ס"ק ב וג') קובע את סדר נשיאת המאסרים, כאשר מדובר ביותר ממאסר אחד.

לצד הסעיפים הנ"ל בסעיף 22א' לחוק שחרור ממאסר על תנאי קיימת הוראה מיוחדת לעניין מי שבוטל שחרורו על תנאי. הסעיף קובע כי על אף הוראת סעיף 45, בוטל שחרורו על תנאי של אסיר יישא האסיר את יתרת תקופת המאסר שעליו לשאת בשל ביטול שחרורו לפני ובמצטבר לכל מאסר אחר שהוטל עליו. ואם עבר עבירה נוספת בתקופת התנאי גם לפני ובמצטבר לכל מאסר שיוטל עליו בשל אותה עבירה ואם היה האסיר נושא מאסר בעת שבוטל שחרורו יופסק אותו מאסר בשל נשיאת תקופת המאסר שעליו לשאת בשל ביטול השחרור וישוב וימשך בתום אותה תקופה.

7. לענייננו, נטען על ידי המשיב כי משקבע בית משפט כי עונש המאסר יימנה מ- 30.11.15 ועל העותר לרצות תקופת מאסר נוספת בגין ביטול שחרור על תנאי, על פי הוראת סעיף 22א לחוק שחרור ממאסר על תנאי, הפסיק העותר לרצות את עונש המאסר והחל בריצוי תקופת המאסר בשל ביטול שחרור על תנאי ורק לאחר שסיים תקופה זו המשיך לרצות את עונש המאסר. לפיכך, על העותר לרצות את שתי תקופות המאסר במצטבר ולא על פי הפרשנות המוצעת על ידי ב"כ העותר.

זאת ועוד, נטען כי גם אם לא קבע בית המשפט שעונש המאסר ירצה מתאריך מסוים, בהתאם לסעיף 22א' לחוק שחרור ממאסר על תנאי, מפסיק ריצוי עונש המאסר עד לאחר שהעותר יסיים לרצות את תקופת המאסר של שחרור על תנאי.

8. הסעיפים הרלוונטיים לענייננו מחוק העונשין הם סעיפים 43 - 45, שזו לשונם:

"סעיף 43 "מי שנידון למאסר תיחשב תקופת מאסרו מיום גזר הדין,

אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת: היה הנידון משוחרר

בערובה אחרי גזר הדין, לא יבואו ימי שחרורו במנין תקופת העונש."

סעיף 44 "הטיל בית המשפט עונש מאסר, רשאי הוא לצוות שהעונש יתחיל

מן התאריך שקבע."

סעיף 45 " (א) (בוטל).

(ב) מי שנידון למאסר ולפני שנשא כל עונשו חזר ונידון למאסר

ובית המשפט שדן אותו באחרונה לא הורה שישא את ענשי

המאסר כולם או מקצתם. בזה אחר זה, לא ישא אלא עונש

מאסר אחד והוא של התקופה הארוכה ביותר.

(ג) מי שנידון לשתי תקופות מאסר או יותר שאחת מהן חופפת

בחלקה את האחרת, אין עליו, לאחר שנשא תקופת המאסר

האחת, אלא שארית תקופת המאסר האחרת שאינה חופפת."

9. סעיף 22א. לחוק שחרור ממאסר על תנאי

"על אף הוראות סעיף 45 לחוק העונשין, בוטל שחרורו על תנאי של

אסיר לפי סעיפים 20 עד 22. יישא האסיר את יתרת תקופת המאסר

שעליו לשאת בשל ביטול שחרורו לפני ובמצטבר לכל מאסר אחר

**שהוטל עליו, ואם עבר עבירה נוספת בתקופת התנאי - גם לפני
ובמצטבר לכל מאסר שיוטל עליו בשל אותה עבירה; היה האסיר
נושא מאסר בעת שבוטל שחרורו, יופסק אותו מאסר לשם נשיאת
יתרת תקופת המאסר שעליו לשאת בשל ביטול השחרור ויישוב
וימשך מתום אותה תקופה; לעניין זה, "מאסר" - לרבות מאסר
בשל אי-תשלום קנס."**

10. לשונו של סעיף 22א. ברורה. מדובר בהוראה ספציפית הקובעת שמאסר שהופקע יבוא במצטבר לכל עונש אחר ויפסיק רצויו של עונש מאסר קיים עד שיסתיים רצוי המאסר שהופקע.

אין בידי לקבל את הפרשנות של ב"כ העותר כי משקבע בית המשפט שעונש המאסר יחל מתאריך מסוים, קביעתו של בית המשפט גוברת על הוראת הסעיף הנ"ל. אין זה רלבנטי אם ב"כ הצדדים הביאו או לא הביאו לידיעת בית המשפט כי הופקע עונש מאסר על תנאי של העותר (אוסף למעלה מן הצורך כי מתוך עיון בפרוטוקול ברור שנתון זה לא הובא לידיעת בית המשפט). בית המשפט לא יכול היה ואינו יכול להתנות על הוראת החוק הספציפית של סעיף 22א לחוק שחרור ממאסר על תנאי.

10. טענת ב"כ העותר כי תחולתו של סעיף 22א לחוק שחרור ממאסר על תנאי רק לגבי סעיף 45 לחוק העונשין אין בה ממש.

סעיף 44 לחוק העונשין קובע את סמכותו של בית המשפט הגוזר עונשו של נאשם להורות שהעונש יתחיל מהתאריך שנקבע. כלומר, לא יום מתן גזר הדין על פי ההוראה הכללית בסעיף 43 לחוק העונשין הקובע את הכלל הבסיסי כי תקופת המאסר תחושב מיום גזר הדין אלא שלבית המשפט, על פי סעיף 44 לחוק העונשין, סמכות שבשיקול דעת לקבוע הוראה אחרת לעניין זה ולצוות שעונש מאסר יתחיל מן התאריך שקבע (לפני גזר הדין או תאריך עתידי).

בעניינו, קבע בית המשפט שעונש המאסר יחל מיום מעצרו של העותר 30.11.15.

טענת ב"כ העותר כי יש ללמוד מהחלטה זו של בית המשפט שיש לחפוף את שני עונשי המאסר היא פרשנות שגויה ונוגדת את הוראת סעיף 22א לחוק שחרור ממאסר על תנאי, שכן תקופת מאסר בגין ביטול שחרור על תנאי מפסיקה כל תקופת מאסר אחרת ותבוא לעולם לפני ובמצטבר למאסר שיוטל על אותו אסיר ואם עבר עבירה נוספת בתקופת התנאי גם לפני ובמצטבר לכל מאסר שהוטל עליו בשל אותה עבירה.

במקרה הנדון העבירות שיוחסו לעותר נעברו בתקופת התנאי.

11. לאור האמור לעיל, עונש המאסר שמנינו מ- 30.11.15, "הוקפא" כמצוות סעיף 22 לחוק שחרור ממאסר על תנאי ביום 1.12.15 עת החליטה ועדת השחרורים על הפקעת רישיונו של העותר ואלה ישובו להימנות מרגע שיסיים לרצות 553 ימים כאמור לעיל.

12. בית המשפט העליון נתן דעתו לא אחת לסוגיה זו. ברע"ב 6536/08 אבו זאלם נ' שירות בתי הסוהר, קבע בית המשפט:

"הנה כי כן, הוראת סעיף 22א הנ"ל מדברת בעד עצמה - תקופת העונש שנגזרה בת"פ 5006/06 ואשר הייתה אמורה להתחיל רטרואקטיבית ביום 1.1.06 "הוקפאה". עד לסיום הריצוי של תקופת המאסר שהופקעה אותה היה על המבקש לרצות תחילה ובמצטבר לתקופת המאסר בת 33 חודשים. עצם העובדה כי בעת שנגזר דינו של המבקש בת"פ 5006/06 הוא היה עצור עד תום ההליכים באותו התיק, אינה מעלה ומורידה לעניין זה. אם תתקבל הפרשנות שאותה מציע המבקש הרי שהוא "יהנה" הן מקיזוז תקופת המעצר מן המאסר שנגזר עליו והן מקיזוז תקופת המאסר שהופקעה ותוצאה זו אינה מתקבלת על הדעת.

אשר על כן אין מקום להתערב בהחלטתו של ביהמ"ש קמא באשר לחישוב תקופת המאסר."

החלטה דומה התקבלה גם ברעב 3697/12 קאיק אבו עמר נ' שירות בתי הסוהר

ו-רע"ב 436/11 איאד חמד נ' שירות בתי הסוהר:

סכומו של דבר, על העותר לשאת את שתי תקופות המאסר במצטבר על פי חישוב של הרשות.

העתירה נדחית.

ההחלטה תשלח לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, כ"ט אייר תשע"ז, 25 מאי 2017, בהעדר הצדדים.